

נעשה ונחשוב

קודם עושים. אחר כך

חוקרים. אחר כך חושבים - אם בכלל

מצביהיות של המדינה הוא מצב של היסטריה כנושה.

זהו מצבירוח שאינו מאפשר תיכנון רציני, ניתוח נתונים וגיבוש דרכיפעולה לטווח ארוך. הכל נעשה בהתקפים, תוך שליפה מן המותן. אחרי תקופה ארוכה של חוסרימעשה בא התקף של פעילות יתר, לרוב על פי נתונים כלתימספיקים, תוך קבלת החלטות הפורזות.

כך זה פועל בכל התחומים - החל בכלכלה וכלה בביטחון. משהו קורה, כליהתיקשורת גועשים, הפוליטיקאים נחפזים להתחרות איש ברעהו במסירת הודעות, הגוף השילטוני האחראי עושה מעשה הפוז כדי להוכיח את יעילותו. לעיתים קרובות זהו מעשה שגוי, ולרוב זהו מעשה הסרתכלית.

פרשתאבסורד. השבוע הולידה שרטה זו פרשתאבסורד, הממלת את כולה.

מאז הפיגוע החמור באוטובוס בקו תל אביביירושלים, רוכבים כל הנהגים העוברים במקום זה. השבוע נעשה ניסיון נוסף מסוג זה. כליהתיקשורת יצאו מגדרם. הנהג האמין רואיין בהרחבה והצטייר כראמנו ישראלי. ר"אז באה המישטרה והעניקה לו ציוןלשכח בטסט חגיגי.

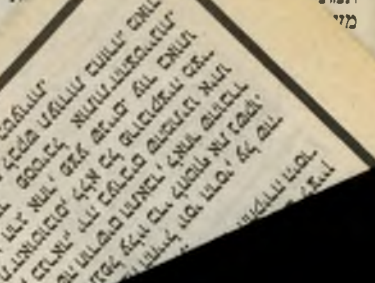
אילו היה החשוד ערבי, כבר היה ביתמישפחתו נדרס בשלב זה.

זה היה יפה ונחמד - אלא שכל הסיפור לא היה ולא נברא. לא היה פיגוע, איש לא הצטיין, לא היתה אלא תקרית קטנה בין נהג ונוסע שיכור (ראה עמודים 10 ו-11). הטכס של הענקת הציוןלשכח הפך, כריער, לפארסה - דוגמה טיפוסית של שליפה מן המותן.

זכר ביתאן. אותה השיטה הופעלה, בתוצאות טראגיות יותר בשעתו, בכפרבייתא, אחרי טיולייהרמים של המתנחלים שבו נהרגה צעירה. בגל הראשון של ההיסטריה, לפני שהיה ידוע מה קרה בממת, ציווה אלוףהפי"קוד דאז, עמרם מיצנע, להרוס שורה של בתים. לאחר מכן התברר שהתמונה הראשונה היתה כוזבת לחלוטין, שהנערה הישראלית נהרגה בשוגג עליידי מתנחל, ושנהרס דווקא בתים של בנייהכפר שעורו למטיילים. זה"ל לא נבנה את הבתים מחדש.

השיטה פועלת כך: קודם כל הורסים את הבית, אחר כך קובעים התרחש באמת, אחר כך גובים עדויות חושבים. פי"קוד רש"י של ישראל ש... יעשה ונש"מע"...

השיטה תמונה מי

ההצעה נדחתה ברוב גדול. הסיבה העיקרית: ראשי התנועה לא האמינו כי האמצעי הזה מעשי.

השבוע הועמד הדבר במבחן. קבוצה של צעירים פלסטיניים חטפה סוחרירוחב ישראלי, שבא לבנות חובות במרכז טולכרם. האיש הר בא לבור יבש, והתגלה כעבור פחות מיממה. כאשר שוחרר, נישק את אלוףהפי"קוד, איציק מרדכי, שבא למקום. מייד לאחר מכן נישק אל אחד מחוטפיו, שהביא את הצבא למקום, ונישק גם אותו. החוטפים, כך מסתבר, התייחסו אליו יפה.

לא ברור מה היתה כוונת החוטפים, מכיוון שהאיש שוחרר לפני שניתן לחוטפים לגלות את כוונתם. יתכן שזה היה מעשה ספונטני של יחידים. יתכן שביקשו לבצע חטיפה כדי להציע לשילטונות עיסקתחליפין. יתכן ש"הושפעו עליידי מעשי החיובאללה בלבנון. יתכן שחשדו באיש, הדובר ערבית שוטפת, שהוא איש שב"כ. יתכן שכלל לא היתה להם כוונה ברורה.

עצרנו אותו, אמר אחד מבני הכפר, שלי ידו החזק האיש כבור. אתם עוצרים פלסטינים, ואנחנו עצרנו ישראלי. עצרנו אותו ל"צורכייחקירה. החוקנו אותו בבור, מפני שאין לנו בתימלון."

מעשיו שפטיים. היתה בפרשה זו לפחות ברכה אחת: היא הוכיחה בעליל כי שיטתהדחטיפות אינה טאקטיקה מעשית מבחינת פעייהיאהתיפאדה. הארץ קטנה מדי, התנאים אינם מתאימים. ובעיקר: שרותיביטחוןהדכ"ללי של ישראל יעיל.

יתכן שזה היה הלקח העיקרי של הפרשה. האיש לא התגלה בסריקות. הצבא פעל על פי מידע מדוייק שסיפק השב"כ, והשב"כ השיג את המידע מרשתהמודיעים שלו. נראה שאין אף כפר אחד בשטחים הכבושים שבו אין ל"ב"כ רשתמודיעים מספקת כדי לעלות על עיקבותיה של חולייה פעילה.

הדבר ידוע, כמובן, לפעילי האינתיפאדה. הדבר מסביר את כללי המאבק בתחום הזה, שהפך לשרדהקרב העיקרי של האינתיפאדה - הקרב על המודיעים, הקרויים משתף(משתפיפעולה).

כדי להסלים את האינתיפאדה, צריכים פעיליה חסל את רשתהמודיעים הזאת. כדי לצמצם את ממדי האינתיפאדה, צריכה רשת זו להישאר תקינה. על כך נטוש הקרב, שביטוייו העיקרי הוא הריגת המודיעים, אחרי אוהרתם החזרת ושיפוטם במחתרת (לפי גירסת הפלסטינים). מעשיהשפטים גברו באחרונה, ולא במקריה.

הסוואה עמוקה. האם זה מצליח? יצחק רבין טען כי רק 40% מקורבנות הפעולות האלה היו אמנם "משתפיפעולה", כשהכוונה היא למודיעיישב"כ. השאר הם, כנראה, פלסטינים המשתפים פעולה עם הממשל הצבאי בתחומים אחרים. יתכן שיש גם מיקרים של חיסולחשבונות סתם, נוסף על המאבק בסוחרירוחבים וביטורות פליליים אחרים. הפלסטינים טוענים כי סוחרירוחבים אינם משחיתים רק את הנוער הפלסטיני בש"ז"ת מיבחנו, אלא גם משמשים כמעט אוטומטי מודיעים של השב"כ.

הניח כי קשה לאתר מודיעים אמיתיים במחתרת. עד לפרוץ האינתיפאדה יצ"כ 20 שנה כדי לפרוץ רשת את פעולתה. מודיע אמיתי - הסוואה עמוקה, מתנהג "הק, מצטיין בפעולות המידע בדרכייסתר שתמודיעים במ"...

ני זה, לא

יש מיליון וחצי ערבים. אין רק שטח

נייאווירי ירדנייעיראקי, שקרה באחרונה ליד גבולנו - צריך לראות אותו בדאגה. סוריה, אולי מבודדת, אבל חזקה ולא איבירה את רצונה להילחם בנו. לכן האינתיפאדה אינה הסיכון הבלעדי או העיקרי, היא שיטה חדשה שהערבים אימצו נגדנו.

...צריך לומר את האמת - אין כאן הצ"לחה גדולה. עובדה שבמשך 20 חודש לא גמרנו את העניין הזה.

...רכות' לנו זה קשה - להם זה קשה פי עשרה. יש טענה, לדעתי אין לה שחר, כאילו אנו נוקטים יד רכה'. הנתונים מתחילת האינתיפאדה: נהרגו בהתקלויות עם חיילי

צה"ל 456 איש, נפצעו 7581, עצורים מיני הליים היום - 9000 איש. כמובן שאינני שמח ואינני מתפאר על אף הרג.

...בתקופה הזו כוחותהביטחון הרסו ואט"מזו 340 בתים. גירשנו 53. ירדה משמעותית רמתהחיים של ערביי יש"ע. אני לא חושב שמישהו מתוכנו יכול לקרוא לכך יד רכה או קלה.

...אבל המאבק הזה יוכרע לא רק עליידי צבא ושיטותלוחמה. הוא יוכרע, קודם כל, לטובת אותו צד שיגלה יותר נחישות ויותר אורךירוח. אני רוצה להפנות שאלה לכל אחד מאיתנו: קורה לנו באחרונה שאנו עומדים עם טטופר ביד... גם אני רוצה שהאינתיפאדה תיגמר הלילה... אבל אם נשדר תחושה לצד השני שזה לא יכול להימשך - רק בגלל התחושה הזאת זה יימשך.

...נודה על האמתהיה להם הישג: הדרישה של ארצותהברית עם אש"ף. ומי שלא רואה כאן את הקשר לאינתיפאדה - משלה את עצמו.

...אנחנו מנהלים היום מלחמה משולבת בכמה חזיתות: מלחמה צבאית, מדינית, וגם

עם אהרון פאפו, שתקף אותו בחריפות ועם פעילים אחרים בסניף - ויכוח שחשף את קריהשבר האידיאלוגי החוצה את הליכוד והימין בכלל. הנה כמה קטעים מהדברים, "האני מאמין" של מרידור - אולי בדרך לראשות הממשלה:

...מי שטוען שהאינתיפאדה היא בעייה מישפטית דומה למי שיטען שהסכמי קמפ דייוויד היו בעייה מישפטית. שתיהן בעיות מדיניות.

...המישפט צריך להיות כלי במאבק (באינתיפאדה), תוך שמירה על גורמות וערכים.

השינויים בעולם הצבאי מסכיבנו אינם פחות חשובים מהאינתיפאדה. במעגל הרוחק; אמריקה איננה עוד אותה אמריקה שידענו לפני שנה ושנתיים, ולא אפרט. גם ברית המועצות השתנתה, ואת זאת כולם יודעים.

...במעגל היתרירקוב סביבנו: ירדן, שזה 19 שנים אנו מקיימים איתה את הגבול השקט ביותר שלנו, חלים בה שינויים. ההתקרבות הירדניתיעיראקית עשויה לסמון בחובה ייכונם לישראל. שיתוףהפעולה המודיעי

ציון צמיר, העולם החד